

TORSDAG 19. JULI 2012

puls

SIDE 26-27

Folk bruker biblioteket
uansett om det er
fint vær eller om
det regner. Det er
helt fantastisk.

KRISTIN BERG HAAKONSEN
BIBLIOTEKAR

Redaktør puls/sport: Terje Flateby - Pulsredaksjonen: tlf: 52 72 00 00 - E-post: puls@h-avis.no - SMS/MMS: hatips til 1932

Arbeidet på Avaldsmes, Døeånn Skre, viser hvordan stein er blitt flyttet for å danne en borg. På steinen har det vært trepollsøder, mener arkeologen.

Borg og spydspiss turnet

Stadig nye funn bekrefter Avaldsnes som sete for fordums makt.

Teikst: TRINE STYVE VARRIO
Foto: ALFRED AASE

KARMØY: – Er den ikke flott? Leder av Kongsgårdprosjektet på Avaldsnes, professor Dagfinn Skre, viser fram en godt bevart spydspiss. Gravd fram i området sydvest for kirken og foreløpig datert til rundt 800, det vil si tidlig vikingtid.

– Funnet passer inn i bildet vi begynner å få av Avaldsnes som et krigersk site, sier Skre. Han viser at nagelen som har festet kastespydspissen til spydet sitter i godset ennå, og undrer seg på om våpendelen vil vise seg å ha såkalt «damaskering» når den blir undersøkt nøyer ved Arkeologisk Museum i Stavang-

er. –Jern eller stål med ulikt opphav blir smidd eller hamret til slik at det oppstår et mønster, en slags striper i godset. En tids-vanlig dekor, forteller Skre. Spydspissen ble funnet i jordlag som er eldre enn den. Kanskje spydet er blitt kastet, har boret seg ned i jorden, og så har skaffet blitt brukt av?

FUNN: Denne spydspissen har sittet på et kastespyd. Nå skal Arkeologisk museum i Stavanger finne ut mer om den

Landets eldste borg

Når arkeologiprofessoren snakker om krig og ufred, er det også fordi landets eldste borg eller befestede bosetting nå er funnet drøyt hundre meter sør for Avaldsnes kirke.

– Vi har brukt tid på å tolke hva denne steinlegningen her på brinken og innenfor kunne være for noe. Vi ser nå at boplassen som har ligget her fra jernalderen av på et tidspunkt er blitt befestet, dvs. beskyttet av en steinsetting med en trepalissade på. Digne steiner er blitt fraktet hit.

Vi tror et bosettingsområde

på 1-1,5 mål er blitt beskyttet av palissaden, sier Skre.

Første i Norge

INorge er det ikke tidligere blitt funnet slike befestede boplasser, mens det finnes mange i Sverige i området rundt Mälardalen, i Östergötland og på Öland.

– Kjellerhaugen lå der hvor befestningen er funnet. Haugen er trolig fra rundt Kristi fødsel eller muligens enda tidligere. Ved haugen har folk bodd og drevet håndverk. Aktiviteten har vært stor, for et 30-40 centimeter tykt jordlag har bygget

seg opp etter virksomheten. Så, trolig på 400-tallet, har vold og ufred truet folket som holdt til her. De har villet beskytte seg med et borganlegg som vi i tror er bygget i Folkevandringstiden, altså på 400-500 tallet. Vi kjemner til mange bygdeborgere i Norge, men de var midlertidige tilfluktssteder for lokalfolkningen, og ikke slik som dette anlegget, bygget rundt en permanent boplass.

Siden en ikke har funnet spor av brent palissadetre, kan det tenkes at befestningen aldri ble inn tatt.

Det mest effektive angrepet var å brenne palissaden ned. I området nær ved er det også funnet ildsteder og esser. Mange spor etter metallhåndverk i stor stil finnes i området. Men om det dreier seg om halvedelmetail som bronse eller om det er jern vet en ikke ennå, sier Skre.

Nedenfor borganlegget er sporene etter et stort naust fra borgens tid funnet. Arkeologene vil lete etter flere slike utover sommeren.

trine.styve.varrio@n-davis.no

JULI DEAL

Kjøper du noe – får du noe annet.

KJØPER DU FÅR DU MED

coop
Lave priser. Alltid!

coop
bli medlem og få
kjøpeutbytte på
alle varer!
Se coop.no